

Ärende: VN/549/2020

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om äldreombudsmannen

Lausunnonantajan lausunto

Kan man enligt er uppfattning främja och förbättra de äldres rättigheter genom propositionen?

Äldrerådet i Närpes anser att en äldreombudsman behövs för att trygga de äldres ställning och jämlikhet i olika delar av landet. Att äldreombudsmannen blir en lagstadgad myndighet ger större möjligheter att förbättra och bevaka de äldres rättigheter. Propositionen stärker alltså de äldres rättigheter och påverkningsmöjligheter och ger tyngd vid framtida utveckling av äldreomsorgen och personaldimensioneringen i vården.

En äldreombudsman behövs då äldrebefolkningen ökar och därmed ökar även behovet av bl.a. vård och omsorg. Vanvård och ojämlikhet bland äldre och inom vården och omsorgen är tyvärr inte ovanligt, det händer lite överallt i vårt land.

Har ni synpunkter på de uppgifter som föreskrivits för ombudsmannen?

Uppgifterna som föreskrivs äldreombudsmannen är ganska allmänna, men säkert ändå helt bra.

Äldreombudsmannen ska förutom vårdfrågor även kunna hantera frågor som gäller t.ex. hälsofrämjande åtgärder, boendemiljöer och planering. Äldreombudsmannen ska även kunna ta modell från andra håll i världen.

Äldreombudsmannen bör alltid beredas möjlighet att genom utlåtanden påverka lagstiftningen som berör de äldres vardag. För att hålla sig uppdaterad om förhållandena på fältet bör äldreombudsmannen ha kontakt med äldreråden i välfärdsområdena och kommunerna. Äldreombudsmannen borde även fungera som kontaktlänk mellan äldreråden och de högsta beslutsfattarna. Det är viktigt att ombudsmannen har ett stort kontaktnät och bred kunskap om den äldre befolkningen.

Det är även viktigt att äldreombudsmannen jobbar med förebyggande arbete och åtgärder för att minska den ojämlikhet och marginalisering av äldre, som den snabba digitaliseringen i samhällsservicen medför.

Äldreombudsmannen bör också bevaka ekonomiska frågor gällande äldre och ge förslag på hur man kan motverka pensionärsfattigdomen.

Övriga synpunkter på utkastet till proposition

För att öka tyngden på olika beslut kunde äldreombudsmannen, diskrimineringsombudsmannen och barnombudsmannen bilda en gemensam myndighet eftersom diskrimineringsombudsmannen och äldreombudsmannens ärenden tangerar varandra.

De språkliga rättigheterna bör beaktas i lagförslaget. En äldre person ska alltid betjäna på sitt modersmål vid olika situationer, oavsett om det gäller vårdärenden eller något annat.

Äldreombudsmannen ska kunna kommunicera och ge service, information osv. på både finska och svenska, vilket även borde finnas med som ett behörighetskrav för tjänsten.

För att äldreombudsmannen ska ha möjlighet att bevaka lagstiftningen och förhållandena ute i landet behövs tillräckliga resurser.

Liljedal Mikaela
Äldrerådet i Närpes stad